

שמואל פרק ד': גלות הארון וחורבן שילה

Rashi Deut 10

Now, this was not the ark which Bezalel made [for the Tabernacle], because they did not occupy themselves in the making of the Tabernacle until after the Day of the Atonement, for it was only when he came down from the mountain that he commanded them concerning the construction of the Tabernacle, and it was Bezalel who made, first the Tabernacle, and afterwards the ark and the vessels. Thus it follows that this ark [mentioned here] was a different one, and it was this [ark] that went forth with them to battle, while the one that Bezalel made did not go forth to battle except in the days of Eli and they were punished for this and it was captured [by the Philistines].

Ramban ibid

Now one may ask: 'And after they removed the Tablets from this ark and placed them in the ark which Bezalel made, what happened to this ark? And why did this one go forth with the people to battle [since it was empty, the Tablets having been removed]?' Some say that the broken Tablets lay in that ark, and so in fact it is found in the Agadah, but these are the words of a single Sage, for thus we learned in Tractate Shekalim (VI:1): 'We are taught: Rabbi Yehuda son of Rabbi Ilai says: Israel had two arks in the wilderness, one in which the broken Tablets lay etc. But the Rabbis say: there was only one, and once it went forth to battle in the days of Eli and it was captured [by the Philistines].' The opinion of our Rabbis throughout the Talmud is also not so [that there were two arks]; but that [both] the whole Tablets and the broken Tablets lay in the [same] ark. Besides, where was this ark containing the first [broken] Tablets to stay all the years in the wilderness? For in the Tabernacle, in the Holy of Holies beyond the Veil, there were no two arks, and Solomon also brought but on ark into the Holy of Holies [of the Temple]! Rather [we must say] that this ark of Moses was stored away upon the completion of the ark of Bezalel, as is the law of implements of holiness [which must be stored away after having served their purpose]. This is the correct interpretation in accordance with the opinion of our Rabbis, for, in line with the plain meaning of Scripture, it is possible that the verse here, *and make thee an ark of wood*, refers to the ark which Bezalel made.

Bava Batra 14a

What then do I make of the words, There was nought in the ark save? This intimates that the fragments of the tables were [also] deposited in the ark.

And whence does R. Meir learn that the fragments of the [first] tables were deposited in the ark? — From the same source as R. Huna, who said: What is the meaning of the verse, Which is called by the Name, even the name of the Lord of Hosts that sitteth upon the Cherubim? [The repetition of the word 'name'] teaches that the tables and the fragments of the tables were deposited in the ark.

Whence then does he learn that the fragments of the first tables were deposited in the ark? He learns it from the exposition reported [also] by R. Joseph. For R. Joseph learned: Which thou brakest and thou shalt put them: [the juxtaposition of these words] teaches us that both the tablets and the fragments of the tablets were deposited in the ark.

1. רש"י דברים פרק י

(א) בעת ההוא - לסוף ארבעים יום נתרצה לי ואמר לי פסל לך, ואחר כך ועשית לך ארון, ואני עשיתי ארון תחלה, שכשאבוא והלוחות בידי היכן אתנם. ולא זה הוא הארון שעשה בצלאל, שהרי משכן לא נתעסקו בו עד לאחר יום הכפורים, כי ברדתו מן ההר צוה להם על מלאכת המשכן, ובצלאל עשה משכן תחלה ואחר כך ארון וכלים, נמצא זה ארון אחר היה. וזהו שהיה יוצא עמהם למלחמה. ואותו שעשה בצלאל לא יצא למלחמה אלא בימי עלי, ונענשו עליו ונשבה:

2. רמב"ן דברים פרק י

ויש לשאול ואחר שהוציא משם הלוחות ונתנם בארון שעשה בצלאל מה היה בזה, ולמה הוא יוצא עמהם למלחמה. ואומרים ששברי הלוחות היו שם, וכן באגדה. אבל דברי יחיד הם, שכך שנינו במסכת שקלים (ירושלמי פ"ו ה"א) תניא רבי יהודה ברבי אלעאי אומר שני ארונות היו עם ישראל במדבר, אחד שהיו שברי הלוחות מונחין בו וכו', ורבנן אמרי אחד היה ופעם אחת יצא בימי עלי ונשבה. ודעת רבותינו בכל מקום בתלמוד (ברכות ח ב, ב"ב יד ב, מנחות צט א) אינו כן, אלא לוחות ושברי לוחות מונחים בארון. ועוד אנה יעמוד הארון הזה עם הלוחות הראשונות כל ימי המדבר, כי במשכן בבית קדשי הקדשים לאחר הפרוכת אין שם שני ארונות. וכן שלמה לא הכניס לבית קדשי הקדשים אלא ארון אחד (מ"א ח ו - ט):

אבל הארון הזה של משה, כשנעשה ארונו של בצלאל גזוהו כדן תשמישי קדושה. וזהו הנכון על דעת רבותינו, כי על דרך הפשט יתכן כי ועשית לך ארון עץ - ירמוז לארון שעשה בצלאל.

3. ירושלמי שקלים פרק ו דף מט עמוד ג / מ"ד

תני רבי יודה בן לקיש אמר שני ארונות היו מהלכין עם ישראל במדבר אחד שהיתה התורה נתונה בתוכו ואחד שהיו שברי הלוחות נתונים בתוכו זה שהיתי התורה נתונה בתוכו היה מונח באהל מועד הדא היא דכתיב וארון ברית יי ומשה לא משו מקרב המחנה זה שהיו שברי הלוחות בתוכו היה נכנס ויוצא עמהן ופעמי הוא מתרה עמהן ורבנן אמרי ארון אחד היה ופעם אחת יצא בימי עלי ונשבה

4. בבלי בבא בתרא יד ע"א

+מלכים א' ח' + אין בארון רק שני לוחות האבנים אשר הניח שם משה [וגוי] מאי אין בארון רק? מיעוט אחר מיעוט, ואין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות... ומה אני מקיים אין בארון רק? לרבות שברי לוחות שמונחים בארון; שברי לוחות דמונחין בארון מנ"ל? נפקא ליה מדרב הונא; דאמר רב הונא, מאי דכתיב: +שמואל ב' ו' + אשר נקרא שם שם ה' צבאות יושב הכרובים עליו? מלמד, שלוחות ושברי לוחות מונחים בארון.

אלא שברי לוחות דמונחין בארון מנא ליה? נפקא ליה מדתני רב יוסף, דתני רב יוסף: +דברים י' + אשר שברת ושמתם - מלמד, שהלוחות ושברי לוחות מונחין בארון

5. רשב"ם דברים פרק כג פסוק טו

(טו) מתהלך - שגם ארון שבו תורה היה יוצא עמהם למלחמה כדכתיב וכלי הקדש וחצוצרות התרועה בידו:

Shemot Rabbah 31

God replied: 'I will not banish Israel, even if I destroy My world,' as it says, *Thus saith the Lord: If heaven above can be measured... then will I also cast off all the seed of Israel*, etc. (Jer. XXXI, 37); 'But,' said God, 'nevertheless I have made a condition with them that if they sin, the Temple will be seized in pledge,' for it says, And I will set My tabernacle (mishkani) among you (Lev. XXVI, 11). Do not read: 'mishkani' but mashkuni (My pledge). This is also what Balaam said: *How goodly are thy tents, O Jacob! thy dwellings (mishkenotheka) O Israel!* (Num. XXIV, 5). Two dwellings [are referred to]. When they are standing, they are called 'tents', but when they are destroyed, they are referred to as mashkonotheka (thy pledges).

Eichah Rabah 4

It is written, A psalm of Asaph. O God, the heathen are come into Thine inheritance (Ps. LXXIX, 1). The text should have used a phrase like, 'Weeping of Asaph,' 'Lament of Asaph,' 'Dirge of Asaph'; why does it say, 'A psalm of Asaph'? It may be likened to a king who erected a bridal-chamber for his son which he plastered, cemented, and decorated; but his son entered upon an evil course of living. The king forthwith ascended to the chamber, tore the curtains and broke the rods; but [the son's] tutor took a piece of rod which he used as a flute and played upon it. People said to him, 'The king has overthrown his son's chamber and you sit playing a tune!' He replied to them, 'I play a tune because the king overturned his son's chamber but did not pour out his anger upon his son.' Similarly people said to Asaph, 'The Holy One, blessed be He, has caused Temple and Sanctuary to be destroyed, and you sit singing a Psalm!' He replied to them, 'I sing a Psalm because the Holy One, blessed be He, poured out His wrath upon wood and stone and not upon Israel. That is what is written, AND HE HATH KINDLED A FIRE IN ZION, WHICH HATH DEVoured THE FOUNDATIONS THEREOF.

Talmud Yuma 23a

Our Rabbis taught: It once happened that two priests were equal as they ran to mount the ramp and when one of them came first within four cubits of the altar, the other took a knife and thrust it into his heart. R. Zadok stood on the steps of the Hall and said: Our brethren of the house of Israel, hear ye! Behold it says: *If one be found slain in the land... then thy elders and judges shall come forth* . . . On whose behalf shall we offer the heifer whose neck is to be broken, on behalf of the city or on behalf of the Temple Courts? All the people burst out weeping. The father of the young man came and found him still in convulsions. He said: 'May he be an atonement for you. My son is still in convulsions and the knife has not become unclean.' [His remark] comes to teach you that the cleanness of their vessels was of greater concern to them even than the shedding of blood. Thus is it also said: *Moreover Manasseh shed innocent blood very much, till he had filled Jerusalem from one end to the other.*

6. שמות רבה (וילנא) פרשה לא ד"ה י ד"א א

א"ל הקב"ה אפילו אני מחרים עולמי איני מגרש ישראל שנאמר (ירמיה לא) כה אמר ה' אם ימדו שמים ממעל, אלא אמר הקב"ה אעפ"כ תנאי התניתי עמהם אם יחטאו יהא ביהמ"ק = בית המקדש = מתמשכן עליהם שנאמר (ויקרא כו) ונתתי משכני בתוכם, אל תהי קורא משכני אלא משכוני, וכן בלעם אומר (במדבר כד) מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל, שני משכנות, ונקראו אוהליך כשהם בנויים ומשכנותיך כשהם חרבים

7. איכה רבה (וילנא) פרשה ד ד"ה יז כלה ה'

כתיב (תהלים ע"ט) מזמור לאסף אלהים באו גוים בנחלתך, לא הוה קרא צריך למימר אלא בכי לאסף נהי לאסף קינה לאסף, ומה אומר מזמור לאסף, אלא משל למלך שעשה בית חופה לבנו וסיידה וכיידה וציירה ויצא בנו לתרבות רעה, מיד עלה המלך לחופה וקרע את הוילאות ושיבר את הקנים ונטל פדגוג שלו איבוב של קנים והיה מזמר, אמרו לו המלך הפך חופתו של בנו ואת יושב ומזמר, אמר להם מזמר אני שהפך חופתו של בנו ולא שפך חמתו על בנו, כך אמרו לאסף הקב"ה החריב היכל ומקדש ואתה יושב ומזמר, אמר להם מזמר אני ששפך הקב"ה חמתו על העצים ועל האבנים ולא שפך חמתו על ישראל, הדא הוא דכתיב ויצת אש בציון ותאכל יסודותיה.

8. בבלי מסכת יומא דף כג עמוד א

תנו רבנן: מעשה בשני כהנים שהיו שניהן שוין ורצין ועולין בכבש, קדם אחד מהן לתוך ארבע אמות של חבירו - נטל סכין ותקע לו בלבו. עמד רבי צדוק על מעלות האולם, ואמר: אחינו בית ישראל שמעו! הרי הוא אומר +דברים כא+ כי ימצא חלל באדמה ויצאו זקניך ושפטיך, אנו על מי להביא עגלה ערופה? על העיר או על העזרות? געו כל העם בבכיה. בא אביו של תינוק ומצאו כשהוא מפרפר. אמר: הרי הוא כפרתכם, ועדיין בני מפרפר, ולא נטמאה סכין. ללמדך שקשה עליהם טהרת כלים יותר משפיכות דמים. וכן הוא אומר +מלכים ב' כא+ וגם דם נקי שפך מנשה [הרבה מאד] עד אשר מלא [את] ירושלים פה לפה.